

sorakozik a SCHUBERT-centennáriumkor kiadott szép kiadványhoz, mindkettőt a zenetörténészek — az aktualitás elmúlása után is — nagy haszonnal fogják forgatni. I. K.

A magyar tudományos irodalom bibliográfiája. VI. 1. Klasszika-filológia. 1901—1925. Összeállította: *Moravék* Endre dr. Országos Könyvforgalmi és Bibliografiai Központ, B. sorozat. 6. 1. szám. Bp. 1930. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. 8°. XII, 162 l.

Hazánkban a klasszika-filológia a legrégebb és a legelterjedtebb tudományág. Ennek a különálló tudományos irodalomnak XX. századi első negyedét (1901—1925) dolgozta fel bibliografiai alapon MORAVEK Endre dr. *A magyar tudományos irodalom bibliográfiája* című sorozatban. Az Országos Könyvforgalmi és Bibliografiai Központ által megindított és PASTEINER Iván kitűnő vezetésével szerkesztett sorozatnak a filozófia és matematika (IV. kötet) után a klasszika-filológia harmadik kötete. A tízives munka előszavában MORAVEK ismerteti könyve kialakulásának körülményeit s az előállítás és anyaggyűjtés fáradságait. Munkáját 9 főcsoportra és 2 függelékre osztotta. Ezekben belül az általános művek, a klasszikus írók szövegei, nyelvészet, irodalomtörténet, eszmetörténet (egyes eszmék története az antik korban), irodalmi párhuzamok, filozófiatörténet, vallástörténet, történelem és archeológia, s végül a függelékben az annyira aktuális klasszikus tanulmányok a középiskolákban és a magyarországi humanizmus történetének mondhatni teljes irodalmát dolgozta fel. A tárgy szakok szerinti felosztása jól illeszkedik a keretbe s különösen a célszerűségi szempontok keresztülvitele emeli tudományos értékét. MORAVEK szorgalmas gyűjtőhöz méltóan nemcsak a *Magyar Könyvészet* adataira és HELLEBRANT 1919-ig tartó bibliográfiájára támaszkodott, de a Pázmány Péter Tudományegyetem és a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchényi-Könyvtárának könyvanyagát is figyelembe vette. 145 folyóiratot tett vizsgálódása tárgyává s ezzel együtt számítása szerint 3646 címszót nyújt anyaga. Amint már említettük, nagyon helyesen a tudományos szempont mellett a gyakorlati célszerűséget is fontosnak tartotta s a munka külföldi használhatóságát a könyvek és különlenyomatok címeinek (a klasszika-filológia nyelvére) latinra való fordításával is emelte, hogy a külföld is lássa, klasszika-filológusaink «mit vettek át a külföld eszmeáramlataiból s mily irányban végeztek új munkát». Két hiánya van azonban a máskülönben csak dicsérhető pontosságú és teljes tudományos apparátussal készült összeállításnak: mégpedig a napilapok cikkei-

nek és az önálló művekről irt recenziók megközelíthetően teljes jegyzékének mellőzése. Azonban így is nagyon sok értékes, sőt többnyire feledésbe menő anyagot, cikket, költemény-fordítást, stb. menett meg az enyészettől s fáradságos munkájáért méltán dicséret és elismerés illeti meg.

DR. KOZOCSA SÁNDOR.

Dr. Lukcsics Pál: *Szent László király ismeretlen legendája.*
Budapest, 1930.

Mióta KARL Lajos három cikke fölhívta a magyar tudományos világ figyelmét a vatikáni Képes Legendáriumra, különböző szempontokból, itt-ott elszórtan, többször esett már szó róla. Még mindig hiányzik azonban a kódex jelentőségéhez méltó publikáció, mely az összes lapokat együttesen mutatná be és ikonográfiai, művészeti, viselet- és fegyver-történeti szempontból beható vizsgálat tárgyává tenné. Az ikonográfiai szempont az egyetlen, mely eddigelé komolyan szóhoz jutott s kellő eredményeket is hozott. PÉTER András egyik felolvasásában és doktori értekezésében e képsorozatnak éppen ikonográfiai érdekességeire és az eddig ismert legendákhoz képest új ábrázolásaira terjeszkedett ki. Mivel azonban az ő dolgozata sajnos, mindmáig kéziratban fekszik, örömmel fogadjuk LUKCSICS Pál értekezését, mely a legendárium magyar vonatkozású képeit közli és ezekhez fűzi megfigyeléseit a szentek történetét illetőleg.

SZENT GELLÉRT és SZENT IMRE képei pontosan megfelelnek a szentek ismert legendáinak. Más az eset azonban SZENT LÁSZLÓ történeténél, mely több lényeges pontban eltér a szent király eddig ismert legendáitól. Mivel a Legendárium előadásában nemcsak a két említett magyar szentnél, hanem az összes többi szenteknél is meglévő legendákra támaszkodik, LUKCSICS arra a nagyon helyes következtetésre jut, hogy SZENT LÁSZLÓRA vonatkozólag is kellett a miniátor kezében olyan kéziratnak lennie, mely azzal a bőséggel és abban a formában mondta el a legendát, mint ahogy ő azt a képekben megfestette. LUKCSICS a miniaturák és azok szövegei alapján, továbbá a fennmaradt SZENT LÁSZLÓ legendák összevetésével rekonstruálja ezt az elveszett legendát és rámutat annak valószínű forrásaira. Ezek szerinte: a SZENT LÁSZLÓ-KORI GESTA UNGARORUM és a legenda egyik régebbi és rövidebb változata lehetett, melyet két kéziratból, a konzendonkiból és a bécsi könyvtárban levő mondseeiből ismerünk.

LUKCSICS Pál alapos munkája értékes adalékul szolgál SZENT LÁSZLÓ király legendájának ismeretéhez s az elveszett legenda rekonstrukciójával irodalomtörténetünknek is fontos szolgálatot tesz. DR. HOFFMANN EDITH.